

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

IV. LETO

Murska Sobota, 29. avgusta 1937.

ŠTEV. 35.

Pot k blagostanju

Ni človeka, ki si nebi zaželel lagodnega življenja ter si ustvaril vse pogoje, ki so potrebni za dneve brez skrbi, nadlog in večnega strahu pred bodočnostjo. Za tem ciljem si išče pota mimo svojega bližnjega, vse svoje sposobnosti usmerja v borbo za boljšo sedanost in bodočnost. Marsikdo je res dosegel kar si je začrtal, veliko pa je tudi onih, ki so obstati sredi poti, ali pa, ki so se morali vrniti nazaj k svojemu izhodišču, kjer so se jim brezupno povesele delavoljne roke. Še več — mnogo jih je, ki so se pogreznile še nižje, v brezno človeškega življenja, kjer ima prvo in zadnjo besedo beda in obup. Ali je bila to njih lastna krivda? Mogoče. To predvsem velja za posamezne slučaje. Drugačen odgovor pa si moramo dati, če vidimo v pomanjkanju tisoče in tisoče, narode in države, ki imajo od narave dane vse pogoje, da bi bilo lahko njih življenje vse znosnejše, kakor je. V tej množici postaja borba posameznikov brezupna, njihov polet se zaduši v splošnih prilikah in molče se mora pridružiti tisočerm drugim, katerim ostaja beseda blagostanje za vedno nedosegljiva dobrota. Prilike po svetu nam to žalostno resnico dokazujejo.

Rusija je, kar se tiče rud, ena najbogatejših držav na svetu. Poleg tega bogastva je ruska zemlja po večini rodovitna, kljub vsemu temu pa ni blagostanja ruskega mušiča na oni višini, ki bi jo upravičeno pričakovali. Drugi primer: Kitajci imajo neprimerno več sirovin kot Japonci, a vendar so slednji na mnogo višji kulturni stopnji in tudi njih blagostanje se ne da primerjati z prvimi. Vzrok je na dlani; Kitajci se še do danes niso naučili izkoristiti svoje prirodno bogastvo, ki leži v njihovi zemlji kot mrtev kapital. Pa poglejmo si slučaje, ki so nam bližji. Naši ljudje, recimo v Hercegovini, Liki ali iz Črne gore si iz pustega kamenja in nanošene zemlje ustvarjajo plodne vrtove, med tem, ko baš isti ljudje, ko se preselijo v bogate in plodne kraje Vojvodine, Srema in Slavonije, sorazmerno ne polagajo toliko truda v svoje delo, kot prej, kljub temu, da se zavedajo, da

bi lahko mnogo več pridelali, saj jim nudi narava svoje bogastvo v izobilju. Že ti primeri dovolj jasno dokazujejo, da ne bi smeli biti na svetu bogati in siromašni narodi ter da je od njih samih odvisna njih sreča in njih blagostanje. Od naroda in njega delavoljnost je odvisno, kakšno kulturno in materielno stopnjo zamore doseči. Vsaka država in vsak narod ima brezštevne možnosti, kako in na kakšen način doseže popolno izražanje svojih sposobnosti in svojega znanja. To se pravi, da vsak narod, če hoče, da dela marljivo in vestno, če hoče izkoristiti vse moderne pridobitve in ako hoče, da uporabi svoje izkušnje in izkušnje strokovnjakov, lahko doseže ono popolnost, ki mu dajo vse pravice, da se postavi v prve vrste naprednih in bogatih narodov.

Naš narod, z ozirom na njegovo prirodno bogastvo, ki se mu nudi, sposobnih in delavoljnih ljudi, ki jih ima in radi možnosti potrošnje svojih dobrin ima vse pogoje, da ustvarja industrije. K temu pa je predvsem potrebna privatna iniciativa, da se ji nudi prilika, da nemoteno doseže potreben razmah na vseh poljih javnega življenja, ker je naša gospodarska struktura, veliko bogastvo sirovin in naš zemljepisni položaj tako ugoden, da nam samim narekuje, da krenemo po tej poti do blagostanja, ki bo neizčrpen vir vsemu našemu narodu.

POLITIKA

Nemci v Vojvodini so te dni proslavljali 150-letnico, odkar so se naselili na naših tleh. Ob tej priliki je prišlo do spopadov med onimi Nemci, katerim je za mirno in lojalno sožitje z jugoslovenskim prebivalstvom ter onimi, ki obožujejo Hitlerja in njegov kljukast križ. Na slavnosti so vsi nemški govorniki silno obžalovali, da so odtrgani od svoje domovine. Naši časopisi, ki prinašajo o tem poročilo pa pravijo, da jih danes nihče ne ovira, da se ne bi vrnili potomci tja, odkoder so prišli pred 150 leti njih pradedi.

Med Anglijo in Italijo je v zadnjem času opaziti, da se njih medsebojni odnosi izboljšujejo. Ker Mala antanta, v nobenem primeru ne bo mogla mimo nove situacije, ki se se-

Od nas je torej odvisno kako bomo izkoriščali vse prednosti, ki nam nudi bogastvo naše zemlje. V interesu naših potomcev je, da ustvarimo iz naše lepe zemlje industrijsko napredno državo, ker le na ta način bomo dosegli blagostanje našega naroda a obenem se bomo dvignili do zavidljive kulturne višine.

V dosegu vsega tega pa je potrebno, da se strnejo naše vrste in da z združenimi močmi ustvarimo temelje, na katerih bo zidana naša bodočnost. Naši gospodarski in industrijski politiki se mora začrtati trajno smer in na delo se mora iti po izvršenem načrtu. Še več. Potrebno je, da bo gospodarska politika trajna in ne od meseca do meseca ali od leta do leta, temveč za daljšo dobo. Kvarno je, če se započeto delo na tem polju ovrže kakor hitro se spremeni vodstvo na najvišjih položajih. Državna politika mora imeti jasen načrt industrijalizacije, svojo gospodarsko politiko mora uzakoniti in k temu tesno prikleniti davčno in tarifsko politiko ter administracijo v duhu splošnih narodnih interesov. Ne sme se dopuščati, da zaseka država nenadoma prepad in da podjetnike postavi pred izvršena dejstva z novimi dajatvami, s katerimi podjetnik ni računal. Če bo država tako postopala, bo v gospodarski politiki odstranjena spekulacija, ki ima vedno težke posledice za gospodarski razvoj države in blagostanje naroda.

daj ustvarja na Sredozemskem morju, bo na prihodnjem zasedanju v Sinaju razpravljala tudi o tej zadevi. Predvsem naša vlada z zanimanjem zasleduje razvoj izboljšanja odnošajev med Italijo in Anglijo ter smatra, da je izredno velikega pomena za splošno pomirjenje razdražene Evrope.

Muslimani v naši državi se ne morejo zediniti, koga bi izvolili za svojega verskega poglavarja (reis ul ulema). V odboru 20 delegatov je 10 predstavnikov muslimanov iz Južne Srbije, 10 pa iz Bosne. Prvi hočejo poglavarja iz svojih vrst, drugi pa nočejo ničesar o tem slišati. Kako se bo ta borba končala, pri kateri ima baje tudi politika svoje prste vmes, zanima muslimanski del našega prebivalstva.

Jugoslovensko narodno združenje v Nemčiji je proslavilo v bližini

Roklinghausna 15 letnico svojega obstoja. Proslava se je vršila v znamenju nemško-jugoslovenskega prijateljstva. Tajnik našega poslanstva je ob tej priliki izročil združenju prvo zastavo.

V Dugi Resi so bile pred kratkem občinske volitve. Volilna udeležba je bila zelo pičila in je znašala komaj 25 odstotkov od vseh volilnih upravičencev. Vsi volilci so oddali svoje glasove za edino listo bivše HSS (pristaši dr. Mačka).

V Parizu je bil izvršen atentat na jugoslovenskega državljanina Nikolo Červinčiča, ki že nekaj let tamkaj živi. Ko je hotel oditi v svoje stanovanje, sta dva neznanca stopila iz avtomobila ter pričela nanj streljati. Preiskava je ugotovila, da je imenovani postal žrtev političnega maščevanja. Červinčič spada med teroriste, ki so jih zasledovali v zvezi z atentatom na kralja Aleksandra in na francoskega zunanega ministra Barthouja. Napad nanj je treba smatrati kot maščevanje njegovih bivših prijateljev.

Kljub atentatu, ki je bil izvršen na urednika hrvaškega tednika „Danica“ (o tem smo še poročali) nadaljuje ta borba proti dr. Mačku, kar vzbuja v vsej hrvaški javnosti silno pozornost. V eni izmed zadnjih števil, je bil zopet oster napad na dr. Mačka in njegovo okolico. Toda prva izdaja časopisa ni prišla v roke naročnikom, kajti Mačkovi pristaši so počakali redakcijskega slugo, da je z vozičkom peljal dotiskani list na pošto. Napadli so ga, mu vzeli ves tovor in ga na cesti zažgali. Policija je prišla, ko so napadalci že izginili in ko je od vse „Danice“ ostalo samo še kupček pepela.

Po nekih časopisnih vesteh je španska državljanska vojna zahtevala med civilnim prebivalstvom 350 000 smrtnih žrtev. Za bodočo Španijo pišejo, da bo vzdrževala z vsemi državami dobre odnošaje razen s Sovjetsko unijo (Rusijo). Če bo pa španski narod izrazil željo, da bi jim zopet zavladal kralj, bo pač narod odločal sam, toda prej se morajo odstraniti vsa notranja nesoglasja med nacionalnimi skupinami.

Ker so bile razveljavljene izvolitve svetovalcev in namestnikov kmetijske zbornice savske banovine v štirih srezih, so bile razpisane naslednje volitve za 10. septembra. Kakor znano, kmetijska zbornica v Zagrebu sploh ne deluje, ker so se skoraj vsi kmetovalci odločili za abstinenco.

Prezident češkoslovaške republike je rekel: „Letošnje leto je eno

najtežjih po letu 1933. Sedaj ko se boljše gospodarsko stanje, se v mednarodnem življenju pojavljajo novi spori in je zato potrebno čim tesnejša mednarodna vzajemnost. Evropske države morajo spoštovati režime, ki vladajo v posameznih državah. Trenutno spopad ni verjeten, vendar pa delajo nekatere države veliko uslugo miru, ko se oborožujejo ali pa izpopolnjujejo svoje oboroževanje.

„Nismo ljudstvo, ki bi si želelo vojne in ki bi hotelo gospodovati drugim. Smo v prvi vrsti miroljubno ljudstvo in spoštujemo neodvisnost, pravice in postojanke vseh drugih narodov, hočemo pa ohraniti skupnost svoje zemlje in smo v tem pogledu pripravljeni za vse žrtve. V ta namen smo pripravljene žrtvovati tudi zadnjo kapljo svoje krvi.“ Iz govora predsednika grške vlade Metaxasa.

Med Češkoslovaško in Portugalsko je prišlo, do tako ostrega spora, da je portugalska vlada odpoklicala svojega poslanika iz Prage. Ozadje tej razprtiji je sledeč: Portugalska je naročila večjo količino strojnic v češkoslovaških tovarnah. Po sklenjeni pogodbi pa Čehi niso poslali orožja, češ da se Portugalska vmešava v španske zadeve. Tako trdijo Portugalci. Čehoslovaška pa odgovarja, da zato ni moga poslati strojnic, ker je preobložena z drugimi naročili. Izgleda, da bo spor kmalu poravnana.

Kitajsko-japonski spor bo prišel pred Društvo narodov. Kot tožilci nastopajo Kitajci. Pričakovati je, da bo Društvo narodov ukrenilo učinkovite politične ali celo vojaške sankcije proti nasilnim Japoncem. To je tembolj verjetno, ker so kitajska prizadevanja v posameznih glavnih mestih dosegla, da bodo zastopniki več držav, med njimi tudi Amerika, stopili na njihovo stran ter obsodili japonsko početje, ki se v ničemur ne razlikuje od navadnega ropu tuje lastnine.

V mestu Šanghaju (Kitajska) že trajajo sovražnosti 10 dni. Bitke se vrste za bitko, položaj pa postaja vedno bolj kočljiv, ker prihaja vedno več japonskih oddelkov v mesto. Od pričetka sovražnosti je v tem mestu požar uničil okrog 20.000 poslopij, med njimi mnogo tovarn.

Na Poljskem so začeli stavkati kmetje. Iz protesta proti sedanji vladi so prenehali kupovati po mestnih trgovinah in prodajati svoje pridelke. Stavka naj bi trajala 10 dni. Na več krajih so že obračunali z ljudmi, ki so prekršili stavko. Kmečka sloga se širi po vsej Poljski in oblasti se že boje resnih posledic. Položaj se je še poslabšal, ko so se začeli tudi delavci pridruževati stavkujočim kmetom. V mestih se je že pojavila velika draginja. Pri spopadih med orožniki in kmeti je bilo v Mali Poljski ubitih 14 ljudi, 20 pa ranjenih.

Poveljnik Kitajske vojske je rekel: „Nam se ne mudi. Za nas je to prva prava nacionalna borba proti Japoncem, ki so doslej lahko po mili volji delili in razkosavali kitajsko zemljo ter jo počasi spremenili v svoje

kolonije. Mi se lahko borimo tudi 10 let. Nič zato če bomo izgubili polovico svoje zemlje, toda dotlej bo Japoncem kost že obtičala v grlu, ker ne morejo vzdržati tako dolge vojne.“

Rusija se baje pripravlja, da bo posegla v japonsko-kitajski spor. V ta namen se vrše na ruski meji velike vojaške priprave. Z ruskim napadom se bi razbremenile kitajske čete, ki bi jejo svoj obupen boj v notranjosti države.

Bojevniki!

Na Brezjah bo 28. in 29. avgusta bojevniško zborovanje s položitvijo in blagoslovitvijo temeljnega kamna za preureditev parka pred romarsko cerkvijo in za spomenik vsem slovenskim žrtvam svetovne vojne. Prvi dan bo zborovanje bojevniških skupin, naslednji dan pa bo po maši na prostem, katero bo daroval mariborski knezoškof dr. Tomažič, a pridigoval ljubljanski knezoškof dr. Rožman, velik tabor bojevnikov.

Pri slovesnosti bodo peli bojevniki in bo igrala godba.

Vabimo vse, da pridejo 29. avgusta na Brezje. Odbor Zveze bojevnikov je zaprosil za četrtinsko voznišvo po železnici.

Skupine bojevnikov naj poskrbe, da pride na Brezje po možnosti čim več članov, delegati pa naj pridejo že v soboto, 28. t. m. zvečer.

Bojevnike, ki bi prišli na Brezje morda s svojimi družinami ali sami, že v soboto dne 28. avgusta, pa prosimo, da javijo radi prenočišča svoj naslov gosp. županu mesta Radovljice Resmanu Francu vsaj do 25. avgusta, ki bo preskrbel kar najcenejša prenočišča.

Slovinci, pokažimo vsemu svetu s slovesnostmi ljubezni do žrtev svetovne vojne, da v skupni bolesti za izgube naših mož v ljubezni in spoštovanju prav nič ne zastajamo za velikimi narodi.

Prekmurska kulturna slavnost

Prekmursko muzejsko društvo bo dne 12. septembra 1937. proslavilo dvestoletnico rojstva pisatelja Mikloša Kuzmiča in osemdesetletnico rojstva narodnega buditelja dr. Franca Ivanocyja. Pri tej priliki bo odkrilo prvemu spominsko ploščo, drugemu pa nagrobnik, oboje pri Sv. Benediktu v Kančovcih. Pričetek slavnosti ob desetih dop.

Vabimo predvsem članstvo, dalje vsa kulturna društva, ki nam naj prijavijo svoje zastopnike, ter vse, ki hočejo z nami obuditi spomin na zaslužna moža, da se udeleže slavnosti. Kdor se želi udeležiti skupnega kosila ter avtovožnje iz M. Sobote v Kančovce, naj se do 5. sept. prijavi Mirku Štublju, učitelju v M. Soboti. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

Pripravljalni odbor.

hlapca je zabodel

V Petanjcih se je odigrala tragedija, ki ima izvor v nezvestobi in ljubosumnosti. 36-letni posestnik Franc Bratkovič iz Petanjcev je že dalje časa sumil, da ima njegova žena 34-letna Marija ljubezensko razmerje z hlapcem Josipom Seresom. Ta sum, ki se je rodil iz ljubosumnosti, je žal le še podkrepila okoliščina, da je Bratkovič našel svojo ženo v koruzi s hlapcem Seresom, kar ga je tako podžgalo, da je planil na svojega tekmeča in ga zgrabil za vrat, hotel ga izvleči iz koruze, da bi ga videli vsi ljudje, ki so to popoldne delali na polju. Seres je v spoznanju, da je naposled vendarle zasačen, uporabil vse svoje fizične sile in se začel

boriti z Bratkovičem. V metežu je Seres izvlekel iz žepa nož in hotel zabosti Bratkoviča. Ko je Bratkovič to videl, je še sam potegnil nož in ga z bliskovito naglico zasadel hlapcu v vrat.

Iz rane se je vtila kri, ranjeni hlapec pa je kljub temu bežal po polju kakih 200 metrov in se nazadnje zgrudil v krvi na tla. V zadnjem trenutku, ko so mu moči že pojemale, je skušal ustaviti kri s predpasnikom, a bilo je že prepozno. Padel je v nezavest in kmalu nato zaradi izkrvavitve izdihnil. Bratkovič se je po tem dejanju sam napolnil na bližnjo orožniško postajo v Tišini. Po zaslišanju so ga oddali v sodne zapore.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Odlikovanje.** Vatrogasni savez v Beogradu je gospoda Celec Ferda iz Rakičana z gasilskim križem III. stopnje odlikoval. Častitamo!

— **Vpisovanje na realni gimnaziji v Murski Soboti** se bo vršilo po naslednjem razporedu; 1. septembra v I. razred in vsi dijaki, ki pridejo iz drugih zavodov, ter v VII. in VI. razred. 2. sept. v II. in III. razred, 3. sept. v IV. in V. razred. Vpisovanje se bo vršilo vselej od 9. do 12. ure. 10. sept. bo otvoritvena služba božja. Po službi božji, ki je za vse obvezna, odidejo učenci v gimnazijo.

— **Tujskoprometna zveza Maribor** razpisuje večje število denarnih nagrad za najboljše fotoposnetke s tujskoprometnimi motivi. Podroben razpis je na razpolago v pisarni Tujskoprometnega društva (grad).

— **Gasilska prireditve.** Gasilska četa Murska Sobota je dne 22. avgusta 1937 priredila v restavraciji g. Baca svojo letno veselico, ki se vsled slabega vremena ni mogla vršiti na prostem, ampak le v notranjosti poslopja, kar je bil povod, da ni bila veselica tako obiskana kakor se je pričakovalo. Pogrešalo se je mnogo uglednih in premožnih občanov, kar se je dosedaj le redko kdaj zgodilo. Z ozirom na to, da prireja domača gasilska četa letno le dve veselici, katerih dohodki gredo v prid nabave gasilskega orodja in v fond za zidavo gasilskega doma in ker četa nima navade pobirati v to svrhu posebnih prispevkov, bi bilo pač umestno, da bi se vsaj premožni meščani udeležili prireditve v večjem številu ali vsaj poslali vstopnino. Zavedati se moramo, da ni gasilska četa pridobitna ustanova, ki bi si lahko iz svojih dohodkov nabavila vse potrebno, ampak da je to prostovoljni odred, ki dela in se žrtvuje v vsakem času, in v vseh slučajih prostovoljno in brezplačno. Nikoli ne vemo, kdaj nas obišče požar ali druga elementarna nezgoda, vemo pa, da so prostovoljni gasilci tu, ki nam v svoji nesebičnosti, takoj priskočijo na pomoč, radi česar je naša moralna dolžnost, da stremljenje naših požarnikov vsestransko podpremo, da se čimbolj

modernizirajo, izvežbajo in jim omogočimo nabav tehničnemu napredku odgovarjajoče orodje. Vsem, ki so se prireditve udeležili, se uprava gasilske čete iskreno zahvaljuje. Izostale pa prosi naj bodo domačim požarnikom v bodoče tudi v lastnem interesu bolj naklonjeni.

— **Vsem obrtnikom.** Odbor obrtno nadaljevalne šole v M. Soboti naznanja, da se začne vpisovanje in pouk na obrtni nadaljevalni šoli dne 3. septembra t. l. popoldne ob 3. uri. — Sukitiš Štefan I. r. predsednik.

— **Pričetek pouka na ljudski šoli v M. Soboti.** Naknadno vpisovanje učencev v I. razred bo 1. septembra, to je v sredo od 8.—12. ure. To velja za one, ki so se preselili v Mursko Soboto in še niso vpisani. Dne 3. septembra bo služba božja v vseh cerkvah ob 8. uri in obenem pričetek pouka.

Puconci

— **Sadna kupčija** je začasno na mrtvi točki. To pa radi tega, ker je sadje, ki je za eksport sedaj na vrsti, še ni zrelo. Sadjarji, pazite in ne nasedajte brezvestnim prekupčevalcem, da bi z nezrelim sadjem pokvarili bodočo trgovino.

— **Selektiv za čiščenje semenskega žita** je pričel z delom. Sedaj, če se javi zadosti interesentov, se pelje v zaželjeni kraj in tam čisti če je pogonska sila na razpolago. Letos pride posebno prav čiščenje na „Selektor“.

— **Pokopališče se urejuje** in se pridno postavljajo betonske sohe. Bilo bi že zdavnaj zgotovljeno in „vrt večnega mira“ bi bil v istem stanju, ki mu pripada, samo neuvidevnost, materijalizem in nevoščljivost je kriva, da tega še ni. Upamo pa, da se bo vse to premagalo ter delo v kratkem izvršilo.

DOPISI:

— **Na jesenskem ljubljanskem velesejmu** od 1. do 12. septembra bodo prednjačili naši novinarji s svojo obsežno in zanimivo razstavo slovenskega novinarstva. Razstava bo nameščena v petih razstavnih zgradbah.

Vse vrste monopolne zvezke

za osnovno šolo in gimnazijo se dobijo pri **HAHN IZIDOR-ju V M. SOBOTI**

Častno predsedstvo ji tvorijo gg. ministri dr. Anton Korošec, dr. Albert Kramer in dr. Fran Kulovec. Razdeljena bo v tri glavne skupine novinarstva: prikaz in razvoj naših pisanih in tiskanih novic. Novine v podobni, govornice in pete novine. Novine v živi sliki. Ogromno gradivo bo prikazano tako zanimivo in živo, da bo presenečen sleherni obiskovalec. Mnogo prostora bo posvečenega kulturnozgodovinskemu razvoju slovenskega novinarstva in njegovih predhodnikov ter prikazu vsega današnjega novinarstva in slovenskega novinarja s stanovske in socialne strani. Stara tiskarna in stara papirnica bosta poživljali ta oddelek. Tudi znanstveni statistiki novinarstva bo dodeljen lep prostor. Poseben oddelek je določen za razstavo naših novic in inozemstvu in za tujejezičen tisk v Sloveniji. Posebne oddelke bodo izpopolnjevali delavski, kmetijski, ženski, mladinski in dijaški, nabožni, nacionalni, ter tujkoprometni tisk itd. Oddelek za poročevalstvo bo opremljen s krasnimi nazornimi grafikoni, slikami in modeli. Naj omenimo samo kopletno radiooddajno postajo na kratke valove, ki bo v obratu, aparaturo za prenos slik v daljavo, Heliovi aparati za brezžični daljnopis. Siemensov daljnopis, model svetovne poročevalske službe itd. V oddelku za poročevalstvo bo zastopana tudi ljubljanska radijska oddajna postaja s studijem in ojačevalno napravo v obratu. Zanimanje bo vsekakor vzbujalo opremljeno uredništvo in moderna tiskarna. Tu bo urejevan in tiskan pred občinstvom dnevnik, ki bo izhajal na velesjemu. Pa tudi uprava lista in ekspedit bosta na razstavi nazorno prikazana. V posebnem paviljonu bodo prikazane novine v podobni. Predvsem bodo obiskovalci tu spoznali zgodovino naše ilustracije in grafike sploh od najstarejših časov pred Trubarjem do današnjega dne. Da bo pa tudi v tem paviljonu polno življenja in gibanja, poskrbe naši grafiki, ki bodo obiskovalcem kazali vse tehnike od lesoreza in bakroreza do litografije in fotokemičnih reproduktivnih procesov. Pred gledalci bodo risali, rezali, gravirali, jedkali in tiskali. V tem oddelku bo nameščena tudi moderna klišarna v obratu, razstava karikatur in fotografska razstava. Naj omenimo še krasne razstave, ki jih pripravljajo naše tiskarne in založništva. V posebnem paviljonu bomo poslušali govornice in pete novine ter gledali poročila v živih slikah. Vsak dan bodo tekli filmski žurnali, poučni filmi o novinarstvu in tisku. Novinarska razstava se ne da opisati, treba jo je videti.

— **Pečarovci.** Požarniki naše vasi priredijo 29. avgusta 1937 svojo tombolo. Glavni dobiček je 1000 dinarjev. Je pa še mnogo drugih dobitkov v blagu. Cena igralnih kart je 2 dinarja. Kdor ni še kupil igralnih kart, se jih lahko nabavi tudi na igrišču. Pridite, za mal denar boste lahko dobili lepe dobitke.

— **Murški Črnci.** Starešinstvo naše vasi je končno prišlo do prepričanja, da je nabava brizgalne za našo

gasilsko četo nujno potrebna in je s svojo izdatno denarno podporo omogočilo četi nabaviti moderno brizgalno, ki je ena najboljših in najlepših ročnih brizgaln v našem srezu, zakar se mu prebivalstvu, posebno pa članstvo gasilske čete prav iskreno zahvaljuje. Novo brizgalno bodo blagoslovili dne 29. t. m. ob 14. uri po večernicah v Murških Črncih. Blagoslovitev se bo izvršila ob udeležbi 11 gasilskih čet ter bo nastop požarnikov nudil slehernemu mnogo zanimivosti, nakar že danes vse občinstvo domače in sosednjih vasi opozarjamo in prosimo, naj se te redke prireditve v čim večjem številu udeleži.

— **Gornja Lendava.** Tuk. kraj. odbor Jadranske straže priredi v nedeljo dne 5. sept. 1937 ob 15. uri javno tombolo, katere čisti dobiček se bo uporabil za letovanje siromašnih otrok na Jadranu. Dobitki so lepi in praktični. Pridite na ta dan v Gornjo Lendavo, kjer Vas čaka sreča in kjer podprete z nakupom tombol. tablic (à 2 Din) humano akcijo.

— **Mala Nedelja.** V nedeljo 5. septembra ob 15. uri ob vsakem vremenu bo velika sokolska tombola. Glavni dobiček Din 1.500, veliko število dobitkov v vrednosti Din 12.000. Godba, ples!

— **Markovci.** Pravi se, da je hudič revež, a mi markovčani sodimo, da je revež kmet v splošnem, in sicer, ker ima na razpolago vsega potrebnega, da bi lahko bil ne bogatin, ampak pravi gospodar v domovini. Žalibog pa to ni in najbrž tudi ne bo v doglednem času. Da mi markovčani nazorno pokažemo svojim sokmetovalcem, kako bi lahko do tega prišli, prosimo vse one, ki jim je lastni in tudi občni napredek kmetovalcev pri srcu, naj pridejo dne 2. septembra k nam. Takrat bomo imeli razstavo svoje najboljše plemenske živine našega selekcijskega društva, ki že deluje od leta 1929, ki je prav lepo napredovalo in bo tudi še v bodoče delalo za napredek naše lepe doline. Zato najvljudneje vabimo prav vse kmetovalce od blizu in daleč, da ne zamudijo te prilike in se prepričajo, da se vse lahko napravi z združenimi močmi. Pregovor trdi, da vzgledi vlečejo. Prav bi nas veselilo, če bi res šli za nami tudi drugi in bi na ta način res prišli do tega, da bi postali kmetje gospodarji svoje domovine in kovači boljše in lastne usode.

— **Mačkovci.** Mostno tehtnico smo dobili v naš kraj, katera se že montira. Ta pride za naš kraj prav, radi pospešitve prometa, ki je tako pojenjal. Grozni smrti je podlegel 11 let star sin Zelko Kalmana iz Mačkovci. 24. t. m. se je vozil z materjo v mlin Godina Gizela in v neopaženem trenutku je prišel k transmisiji pod žago. Jerman je fantka pograbil, zasukal okoli transmisije ter nosil in tolkel od stene tako dolgo, da ga je potr-

gal kakor cunj. Preiskava o krivdi je v teku.

— **Jesenski velesjem v Ljubljani** bomo imeli letos od 1. do 12. septembra. Prireditel bo obsegala celo vrsto kulturnih in gospodarskih razstav. Na železnicah ima vsak obiskovalec polovično voznino. Na odhodni postaji naj poleg cele vozne karte do Ljubljane kupi še rumeno železniško izkaznico za din 2. Na velesjemu bo dobil velesjemsko legitimacijo in potrdilo o obisku, nakar bo imel brezplačen povratek. Potovanje v Ljubljano je dovoljeno od 27. avgusta do 12. septembra, povratek pa od 1. do 17. septembra.

Posl. št. J. 1180/36.

Dražbeni oklic

Dne 23. septembra 1937. ob pol 10. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičnin: hiše, njive. Zemljiška knjiga: Dol. Slaveči 1/5 vl. št. 25, 1/10 vl. št. 130, 528.

Cenilna vrednost: 3299 Din 70 p.
Vrednost pritlikin: 492 Din 50 p.
Najmanjši ponudek: 2200 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogla uveljaviti glede nepremičnin, v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 8/8. 1937.

Posl. št. J. 1442/36.

Dražbeni oklic

Dne 23. septembra 1937. ob 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičnin: njiv, gozda in travnikov. Zemljiška knjiga: Fokovci 3/16 vl. št. 45, 3/20 vl. št. 81, 1/2 vl. št. 327, 1/10 vl. št. 337.

Cenilna vrednost: 7527 Din. 90 p.
Najmanjši ponudek: 5018 Din. 60 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku, pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV 7./8. 1937.

Posl. št. J 1344/36.

Dražbeni oklic

Dne 23. septembra 1937. ob pol 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičnin: hiša, njive. Zemljiška knjiga: Adrijanci vl. št. 179, 3/16 vl. št. 23.

Cenilna vrednost: 31678 Din.
Najmanjši ponudek: 21118 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV. dne 7/8. 1937.

Gospodarski drobiž

Kot pri nas ponekod, tako tudi v mariborski okolici uničujejo gosenice zelnike. Ta nadloga se je letos tako razširila, da kmetje sploh ne bodo imeli zelja. Kmetje se borijo z vsemi sredstvi proti gosenicam, pa se je po zatrevanju strokovnjakov obnesel samo tobačni izvleček in sicer pol litra izvlečka (ekstrakt) na 12 litrov vode. Zelje škropijo s to tekočino iz navadnih vinogradnih škropilnic.

Do 15. avgusta je bilo iz 5. tranše posojila za javna dela, odnosno 1 milijarde za javna dela, izplačanih skupno 459.048.119 din. Zadnje nakazilo države podjetnikom je znašalo nad 16 milijonov din, od tega je odpadlo na našo banovino 1 milij. din. Na žitnem trgu je Prizad zopet znižal svoje nakupne cene in sicer za 10 din pri 100 kg tako, da se sedaj njegove cene gibljejo od 164—170. Prizad je sedaj že drugič znižal cene in nekateri pričakujejo še nadaljnega znižanja. To pa je malo verjetno. Popolne jasnosti o razvoju cen bo dala šele sredina septembra, ko bodo žetveni rezultati večinoma popolnoma znani. V zasebnem prometu zahtevajo za pšenico 165, vendar je zelo malo zanimanja in kupčija sploh počiva. Koruza stane za vlačilsko blago 92—93, za izvoz pa plačujejo 96. Moka stane po kakovosti 270—280.

V Švicci, v dolini reke Rone, je neka delniška družba nasadila na močvirnem in nerodovitnem ozemlju sadovnjak, ki ima na 100 ha 100.000 drevesc. Spočetka je drevje zmrzovalo radi poznih mrazov. Pozneje pa so po vzgledu Kanade uvedli „mrazobrane“ in sadje sedaj dobro uspeva. Mrazobrani so male peči, v katerih gori katranska masa, ki izžareva toploto.

Iz žitorodne Kanade javljajo službeni krogi, da bo letošnja žetev pšenice dala komaj 35% napram prejšnjim letom. To je bila najslabša žetev v zadnjih tridesetih letih.

Francija je v prvem polletju kupila od nas za 246 milijonov din pšenice in za okrog 9 milijonov dinarjev koruze. V najkrajšem času se bodo začela nova pogajanja za nadaljni nakup našega žita.

Italija je vse ukrenila, da na Reki (Fiume) ustvari tržišče za živino, ki se uvaža iz inozemstva. Madžarska je že dobila svoj prostor v opuščeni svobodni luki. Magacini, ki so pred svetovno vojno služili za raznovrstno blago, so preurejeni v živinske hleve ter je v njihovi bližini urejeno tudi tržišče. Vsak teden se nabere na Reki do 2000 glav živine, ki prihaja iz inozemstva. Tudi za živino, ki prihaja iz naše države, bodo zgradili potrebne hleve.

Velika sadna razstava in sejem sadja se bosta vršila v dneh od 24. oktobra do 1. novembra letos v Mariboru, ki je znan kot glavno izvozno središče za sadje, zlasti jabolok iz Jugoslavije v inozemstvo.

19. 9. 1937. 7 KOLES - na tomboli v M. Soboti

Naša pšenična letina. Naše kmetijsko ministrstvo je objavilo prvo cenitev letošnjega pridelka pšenice. Po tej cenitvi smo letos pridelali 22.8 milijona meterskih stotov pšenice in je bil pri tem pridelek za 6.4 milijona meterskih stotov ali za 22% manjši nego je bil lani. Vendar pa je bila pri tem naša letošnja letina pšenice precej večja, nego v letih 1934 in 1935, kakor je to razvidno iz naslednje primerjave: 1932. 14.5 milijona meterskih stotov, 1933. 26.3, 1934. 18.6, 1935. 19.9, 1936 29.2 in 1937. 22.8 milijona mt. stotov. Kakor vidimo je bila letošnja letina pšenice nad povprečjem zadnjih let. Če navzlic temu zaostaja v primeri z lanskim letom za 22%, je to pripisati okolnosti, da smo imeli lani naravnost rekordno letino.

G. S. V. Graz : Mura.

Po napeti igri preteklo nedeljo, v kateri je Mura zaslužno zmagala nad Sportklubom Hertha iz Graza, prihaja to nedeljo v Mursko Soboto odlično prvo moštvo G. S. V. Graz-a, da se v mednarodni tekmi pomeri z našimi. Naš nogomet je pridobil tudi ugled v inozemstvu. Prepričani smo, da bodo posetniki nedeljske tekme tudi to pot odnesli najlepše vtise, saj se obeta ogorčena borba. Moštvo GSV. Graz-a bo sigurno napelo vse sile, da se revanšira za poraz svojih ožjih rojakov. Zadnje nedeljo pred začetkom velikih borb v najmočnejši skupini prvega razreda — kamor spada tudi naša Mura — bodo domači še enkrat dokazali, da so pripravljeni boriti se v tej elitni družbi.

Tekma se začne v nedeljo, dne 29. avgusta 1937. popoldne ob 4. uri.

Odličen uspeh Murinega lahkoatleta

V državnem lahkoatletskem prvenstvu v Zagrebu je bil prof. Žorga Fric, član Mure v teku na 800 m. zelo močan nasprotnik Concordijaša Srakarja, ki se je šele v zadnjih 50 metrih potisnil na prvo mesto. Časa sta bila: za Srakarja 2.03.2, za prof. Žorgo 2.05.8.

GASILSTVO :

Govor zastopnika žup star. g. Čeha F. ob priliki 10 letnega jubileja gas. čete v Krogu.

Dovolite, da Vas kot zastopnik župe vse tu zbrane gasilce in ostale udeležence, v imenu župne uprave, prav prisrčno pozdravim.

Pomen današnjega sestanka je proslava 10 letnega jubileja domače čete, ki je bila ustanovljena leta 1927. Mnogo ustanovnih članov še danes aktivno deluje v četi, zakar naj bodo deležni tako od moje strani, kakor od strani župne uprave, popolnega priznanja in zahvale. Hvale vredni so tudi oni, ki so stopili v četo kasneje in s svojim nesebičnim delovanjem povzdignili sloves čete. Ob današnji proslavi nas veže moralna dolžnost in tovariški čut, da se spoštljivo spomnimo tudi onih tovarišev, ki jih je večni Bog poklical k sebi in se spodobijo, da jim v znak pijetete zakličemo: Slava njihovemu spominu!

Pred 10 leti ustanovljena kroška gasilska četa si je nadela dolžnost povzdigniti plemenito gasilsko idejo, širiti med svojim članstvom in vaščani srčno kulturo, uvesti medsebojno harmonično življenje, zboljšati in izpopolniti gasilsko orodje in gasilski dom ter sploh usposobiti svoje članstvo za uspešen nastop na raznih požariščih in pri drugih elementarnih nezgodah. Izpeljava teh človekoljubnih nalog je bila težka zlasti iz razloga, ko ni imelo vodstvo čete potrebnega kredita na razpolago. Toda kljub temu je četa ob sodelovanju gasilstvu naklonjenih vaščanov in pod objektivnim strogo pravičnim vodstvom predsednika in poveljnika čete tov. Horvat Bela in Gomboca ter članov vsakokratne četne uprave, vse težkoče premagala in s svojim delovanjem dosegla razveseljive uspehe.

Pustila si je popraviti brizgalno, nabaviti manjkajoči gasilski pribor, re-novirati gasilski dom, tako da je danes lahko ponosna na izvršeno delo, ki gre v prid vsemu prebivalstvu. Razen tega je predsednik tov. Horvat Bela, ki danes slovi kot prvostni prosvetar, ustanovil godbeni odsek in godbenike v toliko izvežbal, da so sposobni za nastop in razvedrilo domačema in zunajnemu prebivalstvu. Vsekakor je bil to povod, da se je domača mladina poprijela tudi zbornega petja, čigar melodije in prijetni glasovi odmevajo daleč izven vasi. Iskreno se zahvaljujem predsedniku g. Horvatu za požrtvovalno prosvetno delo in mu priporočam, naj s tem delom vneta nadaljuje, tako da bo v doglednem času svoje godbenike in pevce popolnoma usposobil za razne nastope tudi izven Kroga kar bo služilo v sloves v prvi vrsti njenemu pa tudi godbenikom, pevcem, vaščanom in vsem nam, ki pripadamo gasilski organizaciji.

Zahvaljujem se tudi Vam, dragi gasilci, ki slavite danes Vaš jubilej, za vztrajnost in uspehe, ki ste jih na gasilskem polju dosegli. Enake naj bodo moje zahvale deležna tudi kroška dekleta, ki so nesebično zbirala v prid čete razna darila, kakor tudi vsi vaščani, ki so bili na katerikoli način gasilcem v pomoč.

Gasilsko delo ni lahko, pa vendar je častno. Marsikatero uro mora žrtvovati za vaje, razne prireditve in druge društvene opravke. Podnevi in ponoči mora gasilec hiteti na požarišča, pričemer se lahko pripeti, da se prehladi, ožge ali na drug način poškoduje. Gasilec se častno žrtvuje za splošni dobrobit in v plačilo mu je le zavest, da je izvršil božjo zapoved po načelu Kristusa „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“.

Najboljše priznanje smo pa prejeli gasilci od blagopokojnega vladarja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, kajti on, ne le da je odlikoval

Od 1.—12. septembra LJUBLJANSKI VELESEJEM

50 % popusta na železnici, parobrodih.

Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za din 2.—

RAZSTAVA SLOV. NOVINARSTVA.

RAZSTAVA INDIJA. - MATERI ZA OTROKA. - UMETNOST. - VRTNARSTVO. - EKZOTIČNE RIBICE. - ZOO. MALE DOMAČE ŽIVALI. - INDUSTRIJA, OBRT. - TEKMOVANJE HARMONIKARJEV 12. IX.

KRASNO ZABAVIŠČE.

VELIKOMESTNI VARIETE, popold. predstave zastonj.

Vabimo Vas!

številne gasilce, nego nam je dal tudi moderen zakon in odredil svojega drugega sina Nj. V. kraljeviča Tomislava za pokrovitelja gasilstva.

Kot zvesti varuhi domov moramo biti z vso dušo udani tudi našemu mlademu kralju in njegovemu prevzvišenemu domu, zato smatram za dolžnost pozvati Vas, da zakličemo našemu vladarju Nj. Vel. kralju Petru II. kraljeviču Tomislavu in vsej prevzvišeni kraljevski družini: Živijo!

Ob zaključku Vas prosim, vstrajajte na potu ljubezni do bližnjega zvesto in neomajeno. Naj Vas družijo disciplina, ki je predpogoj poštenega življenja in uspešnega delovanja. Bodite hrabri, neustrašeni in zvesti Bogu dane prisege in osvojite si vse ostale dobre lastnosti, ki so sposobne dičiti vsakega poštenega gasilca in prepričan sem, da Vam bo dana možnost častno obhajati tudi Vaše bodoče jubileje.

Ko Vam k jubileju ponovno čestitam, Vas prosim, da si obdržite današnjo slavnost v najboljšem spominu, ki naj Vam služi v vspodbudo k nadaljnemu uspešnemu delovanju.

Nov odbor Slovske gasilske zveze.

Na seji kongresa slovske gasilske zveze je bilo izvoljeno novo starešinstvo, sedež zveze pa je bil premeščen iz Češkoslovaške v Jugoslavijo. Za predsednika zveze je bil izvoljen podstarešina gasilske zajednice dravske banovine, dr. Anton Kodre iz Ljubljane, za podpredsednika generalni tajnik češkoslovaške gasilske zveze Antonin Weiss iz Prage, za tajnika vrhovni inspektor gasilske službe v Jugoslaviji Ilija Pintar, eno podpredsedniško mesto pa je bilo rezervirano za Poljake. Odbor je začasn in ima nalogo pripraviti nov statut slovske gasilske zveze, ki naj bi bil sprejet na prihodnjem kongresu. Odbor se bo trudil, da Poljake ponovno pridobi za sodelovanje v zvezi ter h krātu pritegne tudi Bolgare.

Dijake ali dijakinje

se sprejme na hrano in stanovanje Murska Sobota, Majsterka ul. 12.

Opozorilo

Opozorjam, da ne plačam dolgove, ki bi jih kjerkoli napravila moja hči Horvat Irma iz Tešanovec.

Lutar Marija, roj. Horvat.

Keresek szoba inast.

Jelentkezen olyan szemely, aki ilyen szolgalatott vegzet. (Lehet nos, ha a felesége kituno szakacsne.) Ajánlatokat fényképek elátva, fizetés megjelölésel elküldeni: Jelš in grad, Šmarje pri Jelšah. 2

Več dijakov ali dijakinj

sprejem na hrano in stanovanje. Naslov pri Pollak peku M. Sobota, Slovenska ulica.

Klavirske ure

daje za Din 50 mesečno Weiss Elizabeta M. Sobota, Lendavska cesta 17. Prijave se sprejemajo istotam.

HALO!

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem znižal cene za žaganje drv z motorjem. Priporočam se za c. naročila HORVAT JANEZ, M. Sobota, Slovenska ulica 2.

AVTO

FIAT 501, luksuzni, generalno repariran, novo lakiran, z novo streho in 2 rezervna nova gumija Din 6 500.— ter

MOTOR

500 cm Opel-Motoklub (Geprester Rahmen) v prvovrstnem stanju Din 4 500.— se proda proti takojšnjemu plačilo ali eventualno zamenja z jabolki za prešanje. Ponudbe je poslati na Fric Gamzer, G. Radgona 45.

SINGER ŠIVALNE STROJE

za vsakovrstno uporabo v najmodernejših opreman, na nožni ali električni pogon Vam nudi

Joško Brumen trgovec v Murski Soboti.

Zelo ugodno, dolgotrajno odplačevanje v mesečnih obrokih. Nadomestni deli, razni aparati za posebna fina dela, Singer sukanec itd.